

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkivüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre . . 10 kor. Félévre . . . 6 „	Szerkeszti: Dr. HOLITSCHER SZIGFRID budapesti kir. közj.-helyettes.	Szerkesztőség és kiadó- == hivatal == Budapest, VI, Andrásy-út 9.
--	---	---

Tartalom. A perenkivüli hatáskör. — El nem fogadott congressusi indítványok. — Felsőbirósági határozatok. — Közlemények.

A perenkivüli hatáskör.

Az imént lezajlott országos közjegyzői congressus napirendjének második pontja alatt tárgyalás alá került kérdés a congressuson ellentétes nézeteket váltott ki, és az előadó által elfogadásra ajánlott határozati javaslat:

„A királyi közjegyzők országos congressusa a perenkivüli eljárás teendőinek és a perenkivüli képviseletnek, mint már a közjegyzői intézmény életbeléptetése alkalmával részére törvényhozásilag kijelölt ügykörnek; elsősorban a hites bizonyság körébe tartozó teendőknek, nevezetesen a jogügyletek okirati tanusításának a királyi közjegyzők hatáskörébe utalását, jogszolgáltatási rendünk korszerű kialakulása mellőzhetlen követelményének tartja“ csak szavazattöbbséggel tudott érvényesülni. Ez feltűnő dolog, nemcsak azért, mert a határozati javaslat az egész közjegyzői tudománynak és gyakorlati jognak legsarkalatosabb tételét emeli ki, és alig volt várható, hogy találkozzék közjegyző, aki ezt a tételt, egész hivatásának életelvét megtagadja; hanem azért is, mert a congressus napirendjére tűzött kérdések tekintetében előterjesztett valamennyi határozati javaslat a congressust előkészítő bizottság megállapodásainak volt eredménye, és úgy mint maga a napirend, egy egységes eszmének, annak mely magának a con-

gressusnak összehívását sugalmazta, állott szolgálatában. Ez az eszme tudvalevőleg az volt, hogy szemben az ügyvédi mozgalommal, mely már évek óta mindinkább fokozódó intenzitással és céltudatossággal a közjegyzői hatáskör kisajátítását és végül a közjegyzői intézménynek az ügyvédibe való beolvasztását tűzte céljául, a közjegyzőség állandóan szótlanul és tétlenül ne maradjon és így alapot ne szolgáltatson ahhoz a föltevéshez, hogy az ügyvédi mozgalmat maga is helyesli; hanem imponáló és egyhangú állást foglalásával tudomására hozza a közvéleménynek, hogy ezeket a, különben is semmi helytálló okkal nem támogatható, ügyvédkarbeli törekvéseket helyteleníti, saját intézményét cserben nem hagyja, jogait megvédeni kívánja, létét kioltani nem engedi, sem abból a jogszolgáltatási posztóból, melyben az intézmény jelenleg van, azt kiszorítani, sem abból, melyet máig ugyan még el nem foglalt, de melyre jogosan számot tarthat, mely nélkül tökéletlen és életképtelen maradna, a jövőben alakulások szempontjából semmit elvételni vagy elvitatni nem hágy. A határozati javaslatnak tehát nem az volt a célja, hogy valamely konkrét, elintézés alatt vagy előtt álló, vagy ilyet provokálni akaró gyakorlati kérdés elintézési módja tekintetében állapítsa meg a közjegyzői karnak kívánságait, hanem egy jogfenntartásszerű enunciació volt a célja, megállapítása az elvi alapoknak, melyeken a közjegyzői intézmény áll, annak az ideális alapzatnak, melyet idehaza még nem valósítottunk ugyan meg, nincs is talán kilátásunk reá, hogy egyhamar megvalósíthassuk, de melyet egy perczig sem szabad szem elől téveszteni, midőn intézményünk továbbfejlesztésének elvi kérdéseiről van szó, azokról melyeknek követelményeit nem szabad alku tárgyává tennünk, még pillanatnyi reális előnyök kedvéért sem, melyeknek mint végcélnak folytonos szemeltartása és hangoztatása mellett kell minden egyes — a kedvező pillanat esélyeihez képest időnként gyakorlatilag fokozatosan megvalósítható — vívmányért küzdenünk; az ilyen vívmányt mindig csak előlegnek és részteljesítésnek tekintvén és meg nem nyugodván addig, amíg intézményünk helyzetét jogszolgáltatási rendszerünkben az elvi követelményeknek ideális teljéig fel nem emeltük. Egyenesen szükséges és köteleességszerű volt pedig ezen állásfoglalás akkor, midőn az ügyvédség intézményünk ezen legsajátabb területére, a perenkívüli jogszolgáltatás ellátására vetett szemet és oly tekintélyes forumnak, mint a jogászgyűlés, akarta pártoló

szavát törekvései számára megnyerni. Kizárt dolog, hogy így fogván fel a kérdést, melyet a napirend 2. pontja congressusunk elé vitt, kartársaink között a határozati javaslatot illetőleg nézeteltérés támadhatott volna, hogy az egyhangúságot, mely karunkban e kérdés iránt uralkodik, a congressuson csak egy ellentétes vélemény is megbonthatta volna.

De engedjék meg azok a tisztelt Kartársak, akik nem ezen felfogás talaján állva, abból a félreértésből kiindulva, hogy ezuttal is egy konkrét törvényhozási intézkedés megsürgetéséről van szó — a határozati javaslatot azért, mert nézetük szerint igen messzemenő vagy talán megvalósíthatlan kívánalmakat hangoztatott, elleneztek — engedjék meg, hogy álláspontjukat még ilyen föltevés mellett és a saját kiinduló pontjukból is tévesnek és az intézményre károsnak jelezzük. Azt a tételt, hogy okosabb keveset kérni, mert a kevesebbet könnyebb megkapni, az élet nem igazolja, legföljebb a jószívű adakozások terén, a könyörület lélektanának körében. Kolduspolitika az. Midőn jogokról van szó, hitvány („Nur Lumpe sind bescheiden“) aki kevesebért küzd, mint amennyi neki jár, és az ilyen rendesen még annál is kevesebbet fog kapni, mint amennyit követel. Megteheti utóvégre, midőn csak a saját jussa forog kockán, de nem akkor, midőn másért kell helyt állania, mint ebben a kérdésben nekünk az intézményért. Az pedig ugyebár kétségtelen, hogy a perenkívüli eljárás teendőivel nem kegyet keresünk vagy konczot hajhászunk, hanem azt a legitim osztályrészt, melyet a modern jogszolgáltatási rend a közjegyzőség feladatául jelölt ki s amelyre intézményünknek életbeléptetésekor nyert s azóta is mindig fenntartott ígérete van. A mimikri itt nemcsak hogy nem hasznos, de meg sem is engedett.

Azonban a tételnek egyéb hibája is van. Nem áll, hogy az okiratolás kizárólagosságát könnyebb volna elérni a telekkönyvi forgalom körében, mint általában. Olyan kizárólagosságra t. i., mely minden magánokiratot érvénytelennek declará, senki sem gondol, ez képtelenség volna. Mindig csak a jogügyletek egy részéről lehetne szó, melyekre nézve bizonyos alakszerűségek törvényes megállapítása köztekinteteből javasolt. Messze vezetne ezt a kérdést itt egészen kifejtteni. Annyi bizonyos, hogy a telekkönyvi ügyletek csoportja mellett a többieké, melyekre az alaki kényszer viszonyaink között kiterjeszhető, elenyésző volna, legalább forgalmi szempontból, és ez az utóbbi az, mely az okirati kényszer kérdé-

sében az ellentéteket kiváltja, azokat melyek a kizárólagosság megvalósítása elé a legnagyobb akadályokat gördítik. Az az államférfi, aki elég alkotó erővel és politikai hatalommal rendelkezend, hogy a telekkönyvi okirati kényszerrel megvalósítsa, ugyanavval a tollvonással minden nagyobb erőfeszítés nélkül a perenkívüli eljárás olyan reformját is meg fogja valósíthatni, mely az okirattfelvételt elvben a közjegyzők kizárólagos hatáskörébe utalja, mert ha azokat az akadályokat legyőzte, melyek a telekkönyvi közokirati kényszernek útját állják, egyáltalán nem fog többé akadályokra találni útjában. Tehát az okoskodás azonfölül, hogy meg nem engedett, téves is.

De egyéb is van. A közjegyzői kizárólagosság megvalósításának akadályául ma tudvalevőleg a községi jegyzők és az ügyvédi kar ellentállása szolgál. Jóllehet az ügyvédi kar része az okirati forgalomban elenyészően csekély és a közjegyzői kizárólagosság alig érezhető módon csökkentené a mai ügyvédi létszinvonalat, szemben a községi jegyzőkével, kik az okirati forgalom túlnyomó részét látják el és már a telekkönyvi okirati kényszerrel is mai jövedelmük túlnyomó részétől elesnének: mégis a közjegyzői kizárólagosság két akadálya között az ügyvédi kar ellentállása a veszedelmesebb. Azért mert a községi jegyzőknek mint közigazgatási közegeknek jogszolgáltatási feladatokkal való megbízása egy elavult államigazgatási rendszer maradványa, és még ha a jegyzők megfelelő képesítéssel rendelkeznének is, huzamosabb ideig fenn nem tartható. Bármely súlylyal birjon is tehát a százados hagyomány, az ebből fejlett jogszokás, az evvel összefüggő, jogosulatlanak épen nem mondható osztályérdek, mégis előrelátható, hogy idővel mindezen akadályoknak és érdekeknek kiküszöbölése és kiegyenlítése útján a községi jegyzőknek jogszolgáltatási szerepe meg fog szünni, annak a nagyobb érdeknek, erősebb jognak következtében, melyet egy a modern haladás követelményeinek megfelelő államigazgatás érdekei reprezentálnak. A legerősebb fegyver tehát annak az akadálynak elhárítására, mely a községi jegyzők mai hatáskörében testesül meg, épen az abszolút elvi szempontoknak megalkuvás nélküli hangoztatása és érvényesítése. Az ügyvédség nagyon is jól tudja ezt, és midőn a községi jegyzőknek okirattfelvételi hatásköre ellen küzd, azt abból az elvi szempontból kiindulólág teszi, hogy a közigazgatásnak a jogszolgáltatástól való elválasztása egyike a modern államberendezés

legelemibb követelményeinek, melyet már minden civilizált államban megvalósítottak, s melyet a törvényhozás nálunk is elismert, úgy hogy csak gyakorlati megvalósítása maradt még hátra, egyebek közt épen a perenkívüli jogszolgáltatás terén. Ha egyszer ez a küzdelem eldőli, akkor kétségtelen, hogy az érintett elvi igazságnak értelmében fog eldőlni, és hogy ennek ereje viendette azt győzelemre. Úgy de akkor a közjegyzőség az ügyvédkarnak egyetemével fog szemben állani, mely a maga jogosultságát a perenkívüli teendők ellátására valamivel több igazsággal, t. i. képesítésének megfelelő voltával fogja vitatni. És az ügyvédi karral szemben a közjegyzőségnek nem lesz egyéb fegyvere, mint ismét csak az abszolút elvi szempontnak megalkuvás nélkül való hangoztatása és érvényesítése. Mert épen úgy, mint a közigazgatásnak az igazságszolgáltatástól való elválasztása, általánosan elfogadott elve a modern államberendezésnek az is, hogy a jogszolgáltatás körében a hatáskörök lehetőleg elválasztassanak és a perenkívüli eljárás teendői, amennyiben a birói imperiumot nélkülözhetik, a közjegyzőségre mint a bíróságoktól és ügyvédségtől szervezetenleg és hatáskörileg különválasztott közhivatalnoki karra ruháztassanak. Bármilyen hatalmas legyen is az ügyvédi kar, bármilyen fáradhatlan tevékenységet fejtsen is ki a saját érdekében, ezen elvi igazság ereje előtt épen úgy meg kellend majd hátrálnia, mint a községi jegyzői karnak. De ez az elvi igazság csakis úgy fejtheti ki teljes erősségét, ha azok, akik vele küzdenek, a benne rejlő erőt a maga teljében érvényesítik és megalkuvással nem gyöngítik. Mihelyt a közjegyzőséget a kishitűség, bátortalanság, türelmetlenség arra vinné, hogy legerősebb, sőt talán egyetlen erős fegyverét kezéből kiadja, akkor küzdelmének sikertelenségét saját maga okozandotta. Erre a küzdelemre is áll a haza bölcsének mondása, hogy végleg elveszve csak azok a jogok vannak, melyeket az ember maga ad fel.

Legyünk tehát egyek nemcsak a küzdelem céljában, hanem annak módjában is; ne rontsuk erőnket avval, hogy széthuzunk. Még ha egy vagy más esetben meg is volna valamelyikünk győződve róla, hogy az irány, melyet többségünk követ, vagy a mód melyet valahol alkalmaz, elvétett, távolról sem származhatik abból, hogy az egységes irányhoz csatlakozik olyan baj, mint hogyha minden egyes vélemény a maga útján keres érvényesülést. Vannak vélemények, melyek egyenesen dermesztő hatással bírnak,

így például az, mely a telekkönyvi beadványok párhuzamos ügyvédi vagy közjegyzői ellenjegyzésével óhajt hamarosan valamelyes gyakorlati eredményt elérni. Ez már nem is megalkuvás, hanem kapituláció, a kétségbeesés hangja; ilyen még csak hallható se legyen közöttünk; mert hogy mennyire jogosulatlan, azt épen az a siker mutatta, melyet összetartó és öntudatos fellépésünk az utolsó jogászgyűlésen aratott. Ez az az út, melyen tovább kell haladnunk. Csak ne annak a bizonyos magyar szalmatűznek lángjával világítsuk be.

El nem fogadott congressusi indítványok.

Miután Rupp Zsigmond úr, a congressus előkészítő bizottságának illustris elnöke, a congressus napirendjére vonatkozó és a végrehajtó bizottság által el nem fogadott indítványomat a congressuson napirend előtt személyem megnevezésével előterjesztette, a mult számban foglalt tudósítás azonban indítványomat részben csonkán, részben elferdítve közölte, jogosítva érzem magam, aki családi körülményeim miatt a congressuson meg nem jelenhettem, arra, hogy a tekintetes szerkesztőség szivességét igénybevéve, indítványomat e helyütt teljes szövegében a következőkben közzé tegyem:

„Nézetem szerint a congressusnak vagy az örökösödési eljárás reformjával és az ügyvédközjegyzőség kérdésével kell csak kizárólag foglalkoznia, vagy pedig — ha intézményünket jelenleg érdeklő egyéb kérdéseket is tárgyalni kívánunk, — akkor azokat a főbenjáró bajokat kell napirendre tűzni, amelyek sürgős orvoslása nélkül a magyar közjegyzőség teljes bukását előre meg lehet jósolni.

Miután pedig a köriratban közölt napirend nézetem szerint ezeket a főbenjáró égető kérdéseket nem tartalmazza, ennél fogva én a tervezett napirendhez hozzá nem járulok.

Tárgyalandónak vélem a következőket:

1. A qualificatio kérdését. Vissza kell ugyanis állítani az 1874. évi XXXV. törvénycikk 2. §-ában megállapított minősítést, az elengedhetlen kétéves közjegyzői gyakorlattal és ki kell egészíteni a gyakorlati irányú közjegyzői szakvizsgával, vagyis a leg-

szélesebb körben érvényesülő munkamegosztáson alapuló mai társadalmi rendnek megfelelő közjegyzői minősítésre van szükség, amelynek eredménye lesz a közjegyzői testületnek zárt testületté való átalakulása és ennek kebelében — a legszigorubb erkölcsi és szellemi képzettséggel — a jövő közjegyzői generatio nevelése, végül a közjegyzői pályára lépő fiatalság előmenetelének és haladásának biztosítása.

2. Avégből, hogy a közjegyzőségnek a kormányhatalomtól való mai szégyenletes függési viszonyát megszüntessük, mulhatlanul szükséges a közjegyzőség részére az elmozdíthatlanság és áthelyezhetlenség mellett annak törvényi biztosítása, hogy a közjegyzőnek a kinevezéssel vagy áthelyezéssel kapott kerülethez szerzett joga van, vagyis hogy meg nem üresedett közjegyzői kerületben új állásokat a kormánynak szervezni joga nincsen.

3. A közjegyzői hatáskör kiterjesztésével kapcsolatban arra való tekintettel, hogy a közjegyzői okirat — amint az köztudomásu — a mai törvénykezési gyakorlatban különleges bizonyító erejét majdnem teljesen elvesztette, okvetlenül szükséges a közjegyzői okirat bizonyító erejének fokozása és végrehajthatóságának biztosabb alapokra építése, mivégből az új polgári perrendtartásnak életbeléptetésére vonatkozó törvényben követeljük annak törvényi megállapítását, hogy „a közokiratra megszabott alakszerűségek megtartása csak magával a közjegyzői okirattal bizonyítható.”

4. Követeljük a közjegyzőségnek mint a perenkivüli jogszolgáltatás letéteményesének államhatósági jelleggel való felruházását.

5. Végül, tekintettel az európaszerte jóformán minden kulturállamban az általános drágaság nyomása alatt megindult dijszabásreformokra, követeljük mi is az elavult magyar közjegyzői dijszabás megfelelő reformját.

Kiemelem azonban, hogy szerény nézetem szerint a congressusnak akkor lesz meg a kívánt súlya — és azért jobbnak látnám, ha kizárólag csak azzal a két kérdéssel foglalkoznék, amely kérdések felszínre kerüléséből a congressus megtartásának eszméje napvilágot látott.”

Ez volt indítványom, melynek első két pontjával a közjegyzői szervezetnek mintegy külső kereteit, a 3., 4. és 5. ponttal pedig ezeknek a kereteknek tartalmát: a munkakört és az anyagi megélhetést kívántam biztosítani.

Szabad legyen a congressus határozataira és az indítványomra ott elhangzott kijelentésekre néhány megjegyzést tenni.

A közjegyzői állások betöltése körül követett gyakorlat tárgyszerű pontjára hozott határozati javaslat így szól: „A kir. közjegyzők országos congressusa az 1886: VII. tcz. 1. szakaszának rendelkezéseit, melyek jogosulatlan igények érvényesítésének tág teret nyitnak, olyképp tartja módosítandónak, hogy a közjegyzői állások betöltésénél a közjegyzői karból pályázók elsősorban vétesenek figyelembe.”

Szomoruan kell constataálnom azt, hogy ezen egyhangulag, általános éljenzéssel elfogadott határozati javaslat ildomosági tekintetéből feláldozta a nézetem szerint legfontosabbat, a szakszerűségnek, a szakszerű képzésnek minősítési kellékét, amit én súlyos és alig, vagy legalább is nehezen reparálható hibának tartok; ha maga a közjegyzői congressus mondja ki azt, hogy a közjegyzői hivatáshoz külön szaktudomány és gyakorlati szakképzés nem szükséges, akkor önmaga nyit kaput a jövő reformban a jogosulatlan aspirációknak.

Indítványom második pontjára ki lett mondva, hogy az helytelen, annyira helytelen, hogy helytelenségét motiválni sem kell és a 180 kartárs közül senki sem találkozott, aki az indítványt magáévá tette volna. Azok a tisztelt kartársak, akik ez idén májusban megjelent könyvemről tudomást venni, azt megszerezni és elolvasni méltóztattak, tanuságot tehetnek mellettem arról, hogy a közjegyzői állások szaporításának nálam lelkesebb híve alig van. Ámde én azt tartom, hogy az igazságügyi kormányznak nemcsak a hatáskör kiterjesztésével kapcsolatban, amint Rupp Zsigmond jelezte, tehát szervezeti változás, általános vagy részleges reform esetén van feltétlen joga új állások creálására, — hiszen az államhatalomnak ezt a jogát mindenki elismeri, hanem igenis joga van, sőt kötelessége szervezeti változás vagy hatáskörtágítás nélkül is az 1874. évi XXXV. tcz. 5. §-a alapján a megüresedett állásokat megosztani. Ellenben nincs joga ezen szakasz alapján meg nem üresedett kerületekben újakat szervezni, a szerzett jogok sérelmével az illető közjegyző háztartási standardját tönkretenni, őt esetleg akkor, amikor már munkabírása a kor folytán csökkenőben van, helyettes vagy más segédszemélyzet tartásának lehetőségétől megfosztani, és pedig azért nincs joga, mert ezt a törvény kifejezetten sehol ki nem

mondja, mert ez a jogállam eszméjével összeférhetlen, mert ezzel az 1886. évi VII. tcz. 13. szakaszában kifejezett hivatalból való áthelyezhetlenség elvét teljesen illusoriussá tenné. Miután pedig a közelmúltban elég sűrűn fordultak elő ilyen flagrants jogsértések, mellőzhetlenül szükségesnek tartom az 1874. évi XXXV. tcz. 5. szakaszának oly módosítását, amely félreérthetlenül csak üresedés esetére szorítsa a kormányznak új állások rendszeresítésére vonatkozó jogát.

Kérdem ezek után, valjon csakugyan olyan helytelen volt-e a kérdéses indítvány, valjon nem lett volna-e morális kötelessége a congressusnak — okulva a jogaikban súlyosan sértett collegák példáján — a jogosulatlan állásszaporítások ellen nyomatékosan tiltakozni és a kérdéses 5. § helyes értelmezésének és módosításának kérdésével foglalkozni.

Indítványom harmadik pontja szerencsére „tollban” maradt.

A negyedik pontbeli indítványom azzal a kijelentéssel lett elintézve, hogy: „Valami államhatósági jelleg van bennünk, hisz végre is mi az állam közegei vagyunk, a törvény szerint is közhivatalnokok vagyunk és eljárunk mint a bíróságok kiküldöttjei, tehát ki van bennünk fejezve az államhatósági minőség.” Hogy milyen határozatlan a közjegyző helyzete államjogi szempontból az igazságügyi szervezetben, bizonyítja a lefolyt jogászyűlésen dr. Pap József felszólalása, aki a közjegyzőnek még közhivatalnoki jellegét sem ismeri el és egyenesen kimondja a tételt, hogy a két fogalmat „kir. közjegyző és közhatóság” összezavarni nem lehet.

Úgy áll a dolog, hogy mi nálunk csak a büntető jog szempontjából van a közjegyzőnek közhivatalnoki jellege kifejezetten elismerve; bizonyos azonban az, hogy sem a közjegyző, sem más törvény a közjegyzőnek közhivatalnoki jellegét expressis verbis ki nem fejezi és hogy csak következtetésképpen állapítható meg a közhivatalnoki character. Bajorország, — bár már előző közjegyzői rendtartásában is világosan államhivatalnoknak nyilvánította a közjegyzőt, — az 1899-iki közjegyzői törvényvel egy lépéssel tovább megy és avégből, hogy a perenkivüli törvénykezést is ép úgy, mint a peres eljárást államhatósági kezelésre bizhassa, keresztülvitte a közjegyzőségnek azt az óriási jelentőségű szervezeti átalakítását, amely szerint a közjegyzőség államhatóság lett, amely

mint ilyen a közjegyző személyétől független és amelynek feladata a perenkivüli jogszolgáltatás.

Az én indítványomnak is az volt a lényege, hogy a közjegyző államjogi helyzetének pontos meghatározásával a közjegyzőségnek mint a perenkivüli jogszolgáltatás letéteményesének államhatósági jelleget adjunk és így akkor, amidőn a bíróságok tehermentesítésével kapcsolatban a perenkivüli teendők áthelyezéséről van szó, ezt a mi intézményünk javára megkönnyítsük.

Indítványom ötödik pontjára: a díjszabás reformjára az lett mondva, hogy ennek majd akkor jön meg az ideje, amikor a hatáskör kiterjesztetni fog; ezt a kijelentést a congressus 180 tagja megnyugvással vette tudomásul; tehát várjunk, — várjunk esetleg az új polgári törvénykönyv életbelépéséig. Csak az a nagy kérdés, hogy várhatunk-e. Vagy nagyon közel kell már lenni ennek a hatáskörkiterjesztésnek, vagy pedig nem felel meg a valóságnak a dr. Szécsi kollégánk pompás könyvének az adata, hogy a magyar közjegyzők 42⁰/₀-a a mindennapi megélhetés gondjaival küzd. Félek tőle — és kívánom, hogy rossz prófétának bizonyuljak, hogy a nyomorúság nemsokára ismét összehoz majd bennünket a IV-ik congressuson, amikor is azt hiszem, indítványom actualitását szivesebben fogják elismerni.

Amily bizonyos, hogy congressusok tudományos igazságok eldöntésére nem alkalmasak, mert ilyeneket sem szótöbbséggel, sem tetszésnyilatkozatokkal nem lehet eldönteni, úgy másrészt az is kétségtelen, hogy minél abstractabb egy-egy congressusi elvi kijelentés, annál üresebb és annál értéktelenebb.

Kovaliczky Elek dr.
sátoraljaujhelyi kir. közjegyző.

Felsőbirósági határozatok.

Közjegyzői rendtartás.

177. A pozsonyi kir. közjegyzői kamarának határozata helybenhagyatik indokolásánál fogva és még azért, mert való ugyan, hogy az 1886: VII. t.-cz. 1. §-ának c) pontja szerint a kir. közjegyzőre nézve az ügyvédi, birói és ügyészi külön gyakorlat összeszámítandó, tekintve azonban, hogy ugyanennek a t.-cz. 5. §-ának c) pontja nem intézkedik arról, hogy a közjegyzői helyettesre nézve az ügyvédi és közjegyzői külön gyakorlat szinte össze volna számítható, amiből folyóan ennek az összeszámításnak törvényes alapja hiányzik, a pozsonyi kir. közjegyzői kamara helyesen mondotta ki azt, hogy a kérvényező az utóbb felhívott törvényhelyen előirt gyakorlatot ki nem mutatta. (Curia 3651/1911. P. 12.)

Hagyatéki eljárás.

178. A másodbiróság ítéletének a II. r. felperes elutasítására vonatkozó rendelkezését megváltoztatni és ebben a részében az elsőbiróság ítéletét — amely szerint a hagyaték egyharmadrészére nézve ezen felperes öröklési igényét is megállapította és az alperest a hagyaték egyharmadának megfelelő pénzüsszeg és kamatainak ezen felperes javára birói letétbe leendő helyezésére és a perköltség fizetésére kötelezte, indokolása alapján és még azért is helybenhagyni kellett: mert a hagyaték tárgyalásánál tett örökös nyilatkozatokat az arról szerkesztett tárgyalási jegyzőkönyvi mint közokirat van hivatva feltüntetni, az abban fel nem vett örökös nyilatkozatok hiányát a jegyzőkönyvet szerkesztő közjegyzői helyettesnek tanuvallomásával pótolni nem lehet, ez alapon M. J. közjegyzői helyettesnek ama vallomása, hogy a II. rendű felperes öröklési igényéről az alperes javára teljesen lemondott volna, mint a tárgyalási jegyzőkönyv tartalmával meg nem egyező tényállítás, figyelembe nem vehető. (Curia 1911. október 25. 2092.)

Czégügyek. Váltóóvás.

179. Ha a telepített váltó lejáratkor a telepes volt a váltó birtokában, azonban azt az óvásfelvételre rendelt határidő utolsó napján a telepestől különböző személy váltotta be: ez utóbbi csak akkor nem köteles az elfogadó elleni váltókereset fentartása végett óvást felvenni, ha bizonyítja, hogy a mondott napnak oly szakában jutott a váltók birtokába, amelyben az óvás felvehető már nem volt. (Curia 1911 október 4. 163/911. sz.)

Arra, nézve, hogy a telepes már az óvási határidő letelte után lett a váltó birtokosa, valamint hogy a telepes váltóbirtokos lejáratkor már nem volt a váltó birtokában, hanem ugyanakkor a váltóbirtokos más volt, a kifogást tevő elfogadó tartozik bizonyítani, l. *Dtár* új f. XVI. 256. lap., III. f. V. 316. lap. III. f. VII. 128., III. f. XVIII. 51. lap. — Ha a váltó tartalmából nem tűnik ki, hogy az mikor került ki a telepes birtokából, a jogi vélelem amellett szól, hogy a váltó az óvás felvételére rendelt idő egész tartama alatt a telepes váltóbirtokos birtokában volt. *Dtár* III. f. XXIV. 221. lap. — A fent közölt határozattal azonos jogelvet tartalmaz a *Dtár* III. f. VII. 98. lapon közölt eset.

A közjegyzői gyakorlatot érdeklő jogesetek.

180. A végrendelet akkor létesül jogérvényesen, midőn a tanuk az örökhagyó kijelentésének megtörténtét a végrendeleten igazolják. A végrendeleten az örökhagyó névaláírása előtt lévő keltezésben látható javítás tehát a végrendelet érvényességére teljesen közömbös, ha egyébként a tanuk által a végrendeletre vezetett szabályszerű záradék helyes keltezéssel van ellátva. (Curia 1911. szeptember 28. 1614/911. sz.)

*

181. Az olyan végrendelet, melyen a végrendelkező keresztvonásos aláírása rajta van ugyan, de erre vonatkozóan a végrendeletre vezetett záradékban a tanuk azt tanúsítják, hogy a végrendelkező nem tudván nevét aláírni, az egyik tanut bizta meg neve aláírásával, azonban nincs igazolva az is, hogy a végrendeleten látható kézjegyelést a végrendelkező tette: az 1876: XVI. tcz. 6. §-ában előírt érvényességi alakszerűség hiánya miatt érvénytelen.

*

182. Az az örökös, aki az örökhagyó végrendeletét a hagyatéki tárgyaláson elfogadta s annak alapján kiegyezett, a végrendeletet később alaki hiányok miatt meg nem támadhatja. (Curia 1911. október 5. 1739/911. sz.)

*

183. I. Az 1876: XVI. t.-cz 10. §-ának szabálya nemcsak a végrendelet írójára, hanem arra is kiterjed, aki a végrendeletet fogalmazta, de mással iratta le. A végrendelet írója vagy fogalmazója részére szánt előnyt tartalmazó rendelkezés érvényes, ha igazoltatik, hogy az örökhagyó a végrendelet tartalmáról meggyőződést szerzett és mint akaratával egyezőt a tanuk előtt élőszóval ismételte.

Közös végrendelet addig meg nem támadható, míg a végrendelezők egyike életben van. (Curia 1911. szeptember 12. 902/911. sz.)

*

184. A bíróilag egy gyermekrészben megállapított, de évenként készpénzben fizetni rendelt özvegyi haszonélvezet évi járadékösszege, — épúgy, mint a férjet terhelő nőtartás, — a változott viszonyokra való tekintettel felemelhető, ha a hagyatéki javak értéke és jövedelmezősége az örökösök ténykedése nélkül lényegesen emelkedett. (Curia 1911. szeptember 12. 870/911. sz.)

*

185. Az ági vagyon, ha természetben megvan, természetben adandó ki még akkor is, ha más, nem ági vagyonnal egyesített s egyesítve telekkönyveztetett, mely esetben ági vagyon czimen arányos mennyiség ítélendő meg. (Curia 1911. június 6. 910/911. sz.)

*

186. Ha a felperesként fellépett és kötelesrészét érvényesítő leszármazó örökös a per folyamata alatt elhalt, neje jogosítva van a perbe lépni és követelni elhalt férje kötelesrészének megítélését azon az alapon, hogy neki arra özvegyi haszonélvezeti joga van. (Curia 1911. június 26. 1233/911. P. sz.)

*

187. Ha a leszármazók a szülői örökségre még a szülő életében kiegyeznek és közülök az egyik a másikat kielégítvén, ez utóbbi az előbbi javára lemondott: az ekként kielégített és lemondott örökös a szülő által utóbb alkotott végrendeletben javára tett hagyományt a szerződő örököstárs beleegyezése nélkül el nem fogadhatja. (Curia 1911. szeptember 19. 1889/911. sz.)

*

188. A kötelesrész az örökhagyó halálakor fennállott vagyoni állapot értékéből számítandó ki; ha tehát a hagyatékban megvolt sertések örökhagyó halála után alperesnél hullottak el, ez a körülmény a kötelesrész kiszámítására nincs befolyással és nem szolgálhat okul arra, hogy a sertések értéke mellőztessék.

Az örökhagyó által kielégített örökös az örökségi kapcsolatból kiesik akként, hogy sem az örökös, sem a neki juttatott érték számításba nem jön. (Curia 1911. szeptember 5. 801/911. sz.)

*

189. A végrendelet érvénytelenítésére és a kötelesrész követelésére az osztrák polgári törvénykönyv 1487. §-ában megállapított három évi elévülési időtartam a perreutasító végzés kézbesítésétől kezdődik. (Curia 1911. szeptember 14. 1538/911. sz.)

*

190. Ha a nagyapa közvetlenül az unokáknak is hagyott vagyont s ezeknek életben volt apja ehhez hozzájárult: az apa után később megnyílt hagyatékából a nagyapa által kedvezményezett gyermekek által követelt kötelesrészbe a nagyapától kapott vagyont be nem tudható. (Curia 1911. október 11. 1612/911. sz.)

*

191. Szerzeményről s illetve közszerzeményről nem lehet szó mindaddig, míg a házasságkötéskor megvolt, de a házasság tartama alatt elidegenített vagyoneérték helyre nem pótoltatott: mi végből úgy a házasságkötéskor, mint a házasság megszűnésekor létező vagyonállag meghatározandó s ez utóbbiból, — kivéve azt a vagyont, melyre nézve a házastársak már megosztottak — az előbbi levonandó és csak a felesleg tekintendő közszerzeménynek. (Curia 1911. október 3. 1205/911. sz.)

*

192. Az osztrák polgári törvénykönyv 1237. §-ában a férj főszerzői minősége mellett felállított vélelemmel szemben sikeresen bizonyítható, hogy a házasság tartama alatt előállott vagyont szerzésében a nő tevékenyen közreműködött, s ez alapon a szerzemény fele a nőt, mint közszerzőt megilleti.

A sirkő és sirkőkerítés felállítása, úgyszintén a halotti tor költségei a kegyeleten és szokáson alapulván, hagyatéki terhet képeznek, de bíróság mérsékelhető. (Curia 1910 október 17. 2408/1911. sz. — A Curia I. tanácsának elvi jelentőségű határozata.)

*

193. A sirkő felállítása kegyeleten és szokáson is alapulván, annak költsége hagyatéki terhet képez.

Minthogy azonban az alperes által e czímen felszámított 950 K az örökhagyó társadalmi állásához és vagyoni viszonyaihoz képest túlaránytalan, s alperes azt, hogy felperesek ily értékű sirkő felállításához hozzájárultak volna, nem bizonyította, alperes erre az arányban nem álló költségre a felperesekkel szemben nem volt jogosítva s ezekkel szemben csak a megfelelő költségnek megtérítését követelheti.

Ezt a költséget az örökhagyó társadalmi állásához és vagyoni viszonyaihoz képest a kir. Curia 150 K-ban állapítja meg, s mint-hogy ennek következtében a hagyatéki teher 800 K-val kevesebb, a kötelesrész alapjául szolgáló érték pedig ugyanennyivel megnövekedik, alperes ebből a 800 K-ból felperesekre eső kötelesrész a felpereseknek megadni tartozik. (Curia 1911. október 10. 1524/1911. sz.)

*

194. Ha a hagyatékban lévő ingatlant a felek közös jogelőde vette az örökhagyó részére: ági vagyonnak nem a hagyatékban levő ingatlan, hanem az azért a közös jogelőd által fizetett vételár tekintendő. (Curia 1911. október 3. 1234/911. sz.)

*

195. A másodbiróság ítéletének a felperes közszerzeményi jogára vonatkozó felebbezett részét vonatkozó indokolása alapján és azért hagyja helyben, mert a közszerzeményi jog nem egyedül magából a házasságkötésből, illetve e kötelék fennállásából, hanem emellett még a házastársak részéről tényleg folytatott gazdálkodásnak közösségéből és az élet együtteségéből származó jogsultság, amely tehát a házastársak együttes gazdálkodását és életközösségét tételezve fel, annak megállapítása független attól, hogy a szóbanforgó közösség miért, vagy kinek hibájából szűnt meg; és mert a dolog ilyen állásában a közszerzemény csak a házassági együttélés tartama alatt szerzett vagyont vonatkozik s nem terjed ki az együttélés megszakítása után szerzett vagyont még akkor sem, ha az együttélés megszakítására épen a szerző házastárs szolgáltatott okot, miért is az a körülmény, hogy felperes az örökhagyónak hibájából hagyta el az örökhagyót s így a különélésnek örökhagyó volt az oka, nem eredményezheti azt, hogy a különélés idejében egyedül az örökhagyó által és nem is az együttélés idejéből származó vagyontól szerzett ingatlanok fele részét a felperes közszerzemény czímen követelhesse. (Curia 1911. szeptember 5-én. 752/1911. P. sz.)

*

196. A nő felelős a használatba vett és az atyja által részére hitelbe vásárolt kelengye vételárért, ha az apa a vételár kifizetése nélkül vagyontalanul elhalván, az tőle be nem hajtható. (Curia 1911. október 4. 1081/911. sz.)

*

197. Annak megbirálása, hogy az alapítványi vagyon az alapítólevél értelmében céljának és rendeltetésének megfelelően használtatik-e, nem a bíróság, hanem a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik. (Curia 1911. szeptember 19. 925/911. sz.)

*

198. A külön vagyon meglevő részeinek értékelkedése a közszeremény megállapításánál számba nem vehető.

A leltározás és hagyatéki tárgyalás költségei nem a hagyaték terhei, hanem az örökösök személyes tartozásai. (Curia 1911. szeptember 13. 1359. sz.)

*

199. A *kassai kir. ítélőtábla*: Az elsőbíróság végzését megváltoztatja, a mezőkövesdi járásbíróság polgári osztályának a végrehajtási zálogjog bekebelezése iránti megkeresését a gróf ifj. Z. J.-né nevében álló ingatlanok állagára vonatkozóan is elutasítja.

Indokok: Az elsőbíróság végzésének felfolyamodással megátadott részében megjelölt fenti ingatlanok állagára vonatkozóan az elsőbíróság végzését megváltoztatni s a végrehajtási zálogjog bekebelezése iránti megkeresést egészen elutasítani kellett, mert habár a fenti tjkvben bejegyzett tulajdonos gróf Z. J. gondnokság alá helyezését tárgyazó feljegyzés a jelen esetben a végrehajtási zálogjog bekebelezését nem akadályozza, mivel a végrehajtási iratokból kitűnik, hogy a végrehajtás oly perbeli határozat alapján rendeltetett el, mely határozat a gróf Z. J.-né gondnokságának perben állásával folytatott eljárás után keletkezett s így a perbíróságnak módjában állott gondnokság alatt álló gróf Z. J.-né alperes perben állásáról meggyőződni; tekintve azonban, hogy a fent idézett tjkvben gróf Z. J.-né nevében álló ingatlanokra az 1910. évi 1747. sz. végzéssel az elidegenítési és terhelési tilalom feljegyztetett s az idevonatkozó telekkönyvi iratokból kitűnik, hogy az elidegenítési és terhelési tilalom feljegyzése a tulajdonjognak a hagyatéki bíróság átadó végzése alapján történt átruházásával kapcsolatosan eszközöltetett és hogy az elidegenítési és terhelési tilalom a tulajdonjog bekebelezésével egyidejűleg özv. gróf P. Sz.-nének az átruházott ingatlanára vonatkozólag s a telekkönyvben

kitüntetett igénye biztosítására jegyeztetett fel: a megjelölt ingatlanok állagára a Curianak 74. sz. döntvénye értelmében a végrehajtási zálogjog bekebelezése nem volt megengedhető. (1911. márczius 13. 64. sz.)

A *kir. Curia*: A másodbíróság végzésének neheztelt azt a részét, mely szerint a végrehajtási zálogjog bekebelezése iránti megkeresés az ott felsorolt ingatlanok állagára vonatkozólag is elutasított, megváltoztatja és az elsőbíróság végzésének a végrehajtási zálogjog bekebelezését az ott meghatározott feltételtől függőleg elrendelő rendelkezését hagyja helyben.

Indokok: A másodbíróság végzésének felfolyamodással megátadott részét meg kellett változtatni és az elsőbíróságnak a végrehajtási zálogjog bekebelezését elrendelő részét kellett helybenhagyni, mert a feljegyzett elidegenítési és terhelési tilalom a Curia 74. sz. p. döntvényében előirt feltételeknek mindenben meg nem felel és ennél fogva annak bejegyzése az ingatlanok állagára vonatkozólag nem akadályozza a zálogjogok bejegyzését.

A Curia 74. sz. polgári döntvénye értelmében ugyanis egyéb feltételeken kívül csak az oly elidegenítési és terhelési tilalom bír joghatálylyal, amelyet az átruházó ingatlanok átruházásával kapcsolatosan alapít és pedig vagy magának, vagy harmadik személynek az átruházott ingatlan állagára vonatkozó valamely igénye biztosítása céljából.

A hivatkozott tjkvek vonatkozó bejegyzéseiből, valamint a 3747/tk. 1910. sz. bejegyzés alapjául szolgáló iratokból azonban megállapítható, hogy az elidegenítési és terhelési tilalom özv. gróf P. Sz.-né javára van bejegyezve és pedig a közte és gr. Z. J.-né között létrejött egyesség alapján, továbbá hogy a kérdéses ingatlanok nem özv. gr. P. Sz.-né által ruháztattak át végrehajtást szenvedőre, hanem azok gr. P. K. után öröklés jogcímén szállottak át az utóbbira és hogy özv. gr. P. Sz.-né javára az ingatlanok állagára vonatkozólag semmiféle igény ki nem köttetett, csupán haszonélvezeti jog, amelynek a biztosítására az idézett döntvény értelmében az elidegenítési és terhelési tilalom nem szolgálhat.

Az előadottak szerint azon kitétt korlátozás joghatálylyal nem bírván, az ingatlanok állagára vonatkozólag sem gátolhatja a zálog, illetve a végrehajtási zálogjognak feltétlen bejegyzését sem; tekintve azonban, hogy az elsőbíróság a végrehajtási zálogjog bejegyzését csak feltételesen engedte meg, a másodbíróság pedig azt egyáltalán meg sem engedte és így az alsóbírósági végzések annyiban, hogy a végrehajtási zálogjog feltétlen bekebelezése meg nem engedtetett, egybehangzó: az elsőbíróság szóbanforgó rendelkezését változtatlanul kellett helybenhagyni. (1911. szeptember 29. 2823. sz.)

*

200. Az 1907. évi deczember hó 7-én kiállított nyugtának azt a tartalmát, hogy felperes a lejáratától számítandó kamatok érvényesíthetési jogának fentartása mellett vette fel az alperestől azt a 6000 koronát, melyet részére néh. W. H. hagyományozott, az alperes tágasba vette. Miután felperes kereseti jogának érvényesítésére az okiratnak vitatott tartalma befolyással van és miután az az okmány, mely az érdekelt felek kölcsönös jogalkotó és jogmegszüntető nyilatkozatait tartalmazza, közös okiratot képez, tekintettel arra, hogy az okirat értelmezésénél nem annak külső alakja, hanem tartalma veendő figyelembe,

a kérdéses okirat közös okiratot képez és az alperest annak közlésére, nem közlés esetén az eskü letételére kötelezte s azt is kimondotta, hogy amennyiben alperes nem közli az okiratot, de az esküt sem teszi le, annak a felperes által vitatott tartalma bizonyítottan fog tekintetni. A végzésnek a költségekről intézkedő részét a kir. ítélőtábla megfelelő indokai alapján hagyta helyben. (Curia 1911. október 10. 4441. sz., a budapesti tábla indokainak hhagyásával.)

Közlemények.

Dr. Weinmann Fülöp. A magyar közjegyzői intézményt súlyos veszteség érte. Dr. Weinmann Fülöp budapesti kir. közjegyző, m. kir. udvari tanácsos, a budapesti kir. közjegyzői kamara alelnöke múlt hó 28-án elhunyt. A közjegyzői kar egyik kiválósága dőlt ki, aki az intézmény életbeléptetésétől kezdve a szó legszorosabb értelmében utolsó lehelletéig szakadatlanul szolgálta azt tudásával, lankadatlan tevékenységével és puritán felfogásával. Mintaképe volt az igazi közjegyzőnek, aki hivatását a legnemesebb értelemben vette és töltötte be. Olyannak ismerte mindenki, aki a közjegyzői pályában többet látott mint kizárólag kenyérkereseti eszközt, akinek szava tekintélylyel birt az egész magyar jogászság előtt és aki maradandó nyomokat is hagyott maga után jogirodalmi működésével és a törvényelőkészítésben való részvételével. Hozzá hasonlókra szüksége van a közjegyzői karnak, ha tekintélyét a meg-megújuló támadásokkal szemben megőrizni kívánja. Egyénisége és életmunkája el nem muló emléket biztosítanak nevének.

*

Az ügyvédközjegyzőség kérdésének a lefolyt jogászgyűlésen történt tárgyalásáról jogászörökben általánosan az a vélemény, amelynek lapunk múlt számában kifejezést adtunk.

A „Jogállam“ szerint: „az ügyvédközjegyzőség eszméjét, bár az előadó is magáévá tette, a határozat nem fogja előmozdítani. *Objectiv közszempontot nem is hoztak fel mellette.* Az előadónak az igazságügyi igazgatás egyszerűsítésére utaló érve sem találó, de semmiesetre sem döntő. És némi skepsissel kell fogadni azt a kijelentést is, hogy tárgyilagosság tekintetében az ügyvédi és a közjegyzői funkció közt nincs különbség; valamint azt, hogy az utóbbihoz szükséges életismeret csak ügyvédi gyakorlat által volna megszerezhető. *Charmant* hathatósan érvelt az intézmény ellen, kimutatta, hogy még az ügyvédség helyzetének javítását sem eredményezné; az összes ügyvédekre kiterjesztve, kedvező hatása elenyésző volna, korlátozva pedig az ügyvédi kar egységének és egyenlőségének megbontásához vezetne. Ezzel szemben *Pap József* csak a méltányosságra és igazságosságra tudott hivatkozni; az ügyvédközjegyzőség megvalósításának lehetőségét bizonyította; *objectiv szükségességét nem*“. Mint a kérdés tárgyalása alkalmával jelentkezett egyhangú kívánságot kiemeli az idézett szaklap azt, amely a közokirati kényszer kiterjesztésére irányult, egyébként pedig constatálja, hogy pozitív eredményben ez a jogászgyűlési határozat alig nyújtott valamit. (Jogállam 1911. XI. szám.)

A „*Jogtudományi Közlöny*“-ben pedig maga az előadó, *dr. Márkus Dezső* kir. curiai bíró concedálja, hogy a kérdést rosszul szövegezték. „A dolog lényege és elvi jelentősége abban van, hogy a bíróság mentesüljön olyan perenkívüli tennivalóktól, amelyek nemcsak nem szorulnak a bíróság közbenjárására, de gyorsabban, czélszerűbben és olcsóbban végezhetők enélkül is. Hogy kik végezzék azután ezeket a tennivalókat a bíróság helyett? ez, minden fontossága mellett, czélszerűségi kérdés, amelyet azért nem lehet jogászgyűlés elé vinni, mert ott, akarva nem akarva, kenyérkérdéssé lesz.“ A hozott határozatban „az ügyvédközjegyzőség meg nem érett és elő sem készített kérdésének“ kikapcsolását látja és elismeri, hogy *Charmant* „igen magas színvonalú felszólalása a kérdés minden részletének alapos ismeretét bizonyította“. (Jogtud. Közl. 1911. 45. szám.)

*

A kir. közjegyző képviseleti joga tárgyában a budapesti kir. közjegyzői kamara által a belügyministerhez intézett és lapunk f. é. 8. számában közölt előterjesztés folytán a m. kir. belügyminister a következő, 1911. október 20-án 148933—VIII. a. 1911. B. M. sz. alatt kelt körrendeletet intézte valamennyi árvaszékhez:

„Kir. közjegyzőnek, illetőleg helyettesének magánfelek képviseletében való törvényszerű beadványozási jogát a 110,443/1910. B. M. számú rendelet nem korlátozza. A budapesti kir. közjegyzői kamarához concret ügyből kifolyólag tett jelentés szerint a „Belügyi Közlöny“ 1911. évfolyama 10. számában közzétett 110,443/1910. B. M. számú rendelet téves értelmezése következtében egyik árvaszék a kir. közjegyzőt nemcsak feleknek gyámhatóságnál való képviseleti jogától, de beadványozási jogától is, meghatalmazásának visszaadása mellett megfosztotta.

E rendeletnek a nevezett kir. közjegyzői kamara által előterjesztésében kért módosítására okot fenforogni nem találtam, miután az a benne idézett törvényeknek teljesen megfelel és ezek a törvények a rendelet kért módosítására nem nyújtanak alapot, ennél fogva azt az igazságügyminister úrral egyetértőleg változatlanul fentartom.

A további téves magyarázat és félreértés elkerülése és esetleg sérelmes következmények megelőzése céljából azonban szükségesnek vélem kijelenteni, hogy a többször említett rendelet nem érinti és nem is érinthette a kir. közjegyzőnek törvényen alapuló azt a jogát, mely szerint a gyámhatósághoz, mint bármely más közigazgatási hatósághoz a felek képviseletében beadványokat intézhet és így a kir. közjegyző által felek képviseletében intézett beadványok az alsófokú gyámhatóságok részéről is minden további korlátozás nélkül elfogadandók.

Ezen rendeletre, amely egy magában véve téves állásponthoz fűzött még továbbmenő téves következtetéseket reparálja csupán, legközelebb még visszatérünk.

*

Közjegyzői kamarák. A kolozsvári kir. közjegyzői kamara október hó 21-én, a temesvári közjegyzői kamara pedig november hó 29-én tartotta meg rendes évi közgyűlését. A részletes tudósítások helyszüke miatt lapunk legközelebbi számában következnek.

*

Önálló közjegyzőség vagy ügyvédközjegyzőség című tanulmányát tette közzé dr. Szécsi Ferencz hatvani kir. közjegyző abból az alkalomból, hogy az ügyvédközjegyzőség kérdése a lefolyt jogászgyűlésen tárgyalásra került. A kiváló munkában, amelyről lapunk m. számában helyszüke miatt meg nem emlékezhetünk, de amely különben már a jogászgyűlésen résztvett kartársak között közkezen forgott — az ügyvédi karban megindult mozgalommal szemben szerző kimutatja, hogy az ügyvédségnek a közjegyzőséggel való összekötése úgy a jogszolgáltatás elvi tekinteteiből, mint gyakorlati nézőpontokból is káros, de arra sem volt alkalmas, hogy az ügyvédség anyagi bajain segítsen. Csak arra jó, hogy a közjegyzői intézményt elsorvaszsa. Az ügyvédség és közjegyzőség mindenképen heterogen, ellenkező rendeltetésű, tehát összeférhetetlen hivatások. Az ügyvéd, a fél egyoldalú képviseletében, a megtorló jogvédelmet szolgálja, míg a kir. közjegyző, mint az összes felek pártatlan bizalmi embere, a megelőző jogvédelem szolgálatában áll, amelynek az a célja, hogy a pörököt megakadályozza. Szerző szerint azt a közérdekű célt, hogy a közjegyzőség közelebb vitessék a néphez, egyszerűbben és helyesebben a közjegyzőség decentralisatiójával lehet elérni. De az állásokat csak akkor lehet szaporítani, ha a közjegyzőségnek, elsősorban az okiratszerzés terén, megadják azt a hatáskört, amit eredetileg neki szántak, de amit most a jogbiztonság nagy veszélyére, legnagyobbbrészt a zugirászat bitorol. Az ügyvédi karnak, mely szintén nagyon sanyli a jogi kuruzslást, a közjegyzői karral karöltve kellene a zugirászat ellen küzdenie és a jogszolgáltatás közérdekében is elsősorban odahatnia, hogy telekkönyvi ügyekben, amelyeknek a különösen kényes terén a jogbiztonságot leginkább fenyegető tünetek észlelhetők, a többi jogállamok példájára, a közjegyzői és ügyvédi közreműködés kötelezővé tétessék. Szerző az ügyvédség anyagi kérdéseinek is ebben látja az egyedül lehetséges és célszerű megoldását.

Dr. Szécsi Ferencz könyve közjegyzői körökön kívül is igen kedvező elbírálásban részesült. Szerző szivessége folytán módunkban áll azon levél közlése, amelyet mindenestre legilletékesebb helyről, a jogászgyűlés illustris elnökétől, dr. Nagy Ferencz v. államtitkártól kapott szerző és amely a következőképen hangzik:

„Budapest, 1911. október 30. Igen tisztelt Közjegyző úr! Fogadja őszinte köszönetemet az Ügyvéd-Közjegyzőségről irt valóban kitünő munkájának szives megküldéséért. Lényegesen hozzájárult a nézetek tisztázásához s a jogászgyűlés tárgyalásai és a hozott határozatok tanuskodnak arról, hogy mély hatást tett. A közjegyzői kar ez alkalommal oly magas színvonalra emelkedett s oly tekintélyes szerepet vitt, mely minden jogász tiszteletét vivta ki s a magam részéről különösen hálás vagyok, hogy a jogászgyűlés

sikere a közjegyzői kar hathatós támogatásának is nagy mértékben köszönhető. Kiváló tisztelettel igaz hive dr. Nagy Ferencz s. k."

*

Személyi hírek. Néhai Dr. *Weinmann Fülöp* budapesti kir. közjegyző irodája részére helyettessé a budapesti kir. közjegyzői kamara *dr. Holitscher Szigfrid* budapesti kir. közjegyzőhelyettést rendelte ki. — *Dr. Szópek Gábor*, derecskei kir. közjegyző a múlt hónapban elhunyt; irodája részére helyettessé *Lestyán Adorján* debreczeni kir. közjegyző rendeltetett ki.

